

ВЕЛИКИЙ РОМАН

Надія Гуменюк

ЕННА
.
ДОЖИТИ
ДО ВЕСНИ

Харків
«ФОЛІО»
2025

ЧАСТИНА ПЕРША

ЕННА

1

Сірий «жигулик» знову на тому самому місці. Тільки вчора він ховався за шеренгою інших чотириколісок, а сьогодні самотньо бовваніє на порожній автостоянці. Що й не дивно — п'ятниця, вечір, усі нормальні люди давно вдома. Я належу до ненормальних. Тобто до тих, кому нормований робочий графік лише сниться. Сьогодні в нас газетний день, а отже, у редакції повний аврал. Так завжди: упродовж тижня в кабінетах тихо, як у вусі, — усі десь ходять-бігають, блукають-літають, когось допитують-шукають, виникають «гарячі» теми, мовчки й затаєно «переливають» їх на папір або ж потай від шефа попивають каву в «Оріоні», що зовсім поруч, за рогом сусіднього будинку. Зате в п'ятницю...

Ця не виняток — усе за тим самим сценарієм. Зранку Вікторію, наш відповідальний секретар, хвалився, що газету зверстано — «нарешті зашлемо в друкарню вчасно й після сьомої розбіжимося по своїх нірках». А по обіді все полетіло шкереберть: це викинути, це замінити, це додати, це додрукувати, це уточнити, це перевірити...

— А що ви хочете? Живемо в час змін: що хвилина — то новина, що день — то все догори дригом. Тож шукайте найсвіжішу інформацію. Шукайте, шукайте, шукайте! На землі, у небесах і на морі! Бо не дай Боже прогавите якусь сенсацію

і вона в суботу з'явиться в іншій газеті — у понеділок шеф усіх на порошок зітре! — грозиться Вікторію.

Я сенсацій не ловлю. Не сенсацій також не пишу. І взагалі — я не журналістка. У вихідних даних газети зазначено, що Енна Сніжницька — літературний редактор. Чому Енна, а не, скажімо, Інна чи Анна? Бо на те була воля татова. Отож, я коректор. А ще мене «ощасливили» рубрикою «Приватні оголошення» — ювілейні вітання, подяки, згуби-знахідки, куплю-продам... Рубрика невелика — усього одна колонка на шістнадцятій шпальті. З'явилася вона нещодавно, на хвилі змін, як каже наш любий шеф Чистик, бо до цього навіть натяк на якусь там приватність вважався б замахом на святая святих великої радянської держави — колективізм і всенародну власність.

Поки що ця колонка додає до редакційної каси мале-е-е-сеньку, майже дитячу жменьку грошенят. Проте секретаріат уже виношує план створення рекламного відділу, через який до нас мусить увірватися не просто грошовий потік, а справжній ніагарський грошопад. А це, своєю чергою, як стверджує Вікторію, дасть змогу відмовитися від співзасновника, тобто від міської ради, стати вільним, незалежним виданням, вести власну редакційну політику і довести тираж до...

Вікторію прогнозує такий фантастичний наклад, що навіть наглухо застебнутий на всі гудзики і непроникний, як танкова броня, Чистик саркастично посміхається і видає голосне, але малозрозуміле «м-м-м-ну-у-у-у-ну-у-у-у...». Нам також повірити в прожекти Вікторію поки що важко. Та, як каже шеф, поживемо — побачимо.

Отож, я коректор. Але в п'ятницю під вечір Вікторію чомусь забуває про скромне коло моїх обов'язків. «Енночко, коли вичитаєш репортаж — набери текстівочку до фото,

бо Людмил по дитину в садок пішла. Ти ж знаєш, що садок тільки до сьомої. А вже... Гай-гай по сьомій!». «Кицюню, виручи — знайди парочку анекдотів, щоб підверстати «підвал», бо шеф скоротив абзац у тексті й тепер праворуч дірка зависає. Знаю, знаю, що це Лорин матеріал... Лорочка саме й збиралася пошукати, але по неї чоловік заїхав, і вони вже тю-тю — у черепашці новенької тачки і в дорозі до дачки. Ти хіба її психозного Антона не знаєш? Він же всю редакцію розтратить, якщо ми Лору не відпустимо!». «Золотко, зателефонуй до друкарні, скажи, що ми вже закінчуємо і будемо за пів години».

Спробуй послухатися — одразу з кицюні на зміючку перетворишся. О, Віктор Георгійович це запросто зробить. Ледь щось не до шмиги великому реформаторові — і примружені чорнющі очі нашого гарячого тореро метають іскри, смоляна із синюватим полиском чуприна наїжачується, і він уже нагадує не тореадора, а розлюченого бика, перед яким махають червоною шматою. Щоправда, відходить Вікторію так само легко, як і заводиться. Та все ж ліпше не доводити справу до кориди. Авжеж, я і наберу, і доберу, і зателефоную. Чому б і ні? Мені ж у дитячий садок не бігти, чоловік по мене не заїде, дачі в мене теж ніколи не було. Зате я залишуся золотком, кицюнею, а в понеділок прийду на роботу на годину-півтори пізніше.

А на сьогодні все. З розгону падаю на тепле сидіння «Лади», проводжу руками по гладенькому бублику керма.

— Привіт, подружко! Зачекалася? Я тебе також рада бачити!

Одним оком пасу «жигулика». Сірий причепа також подає голос — басовитий, хрипливатий, як у хронічного пияка під час похмілля, а тоді вирулює на дорогу і пригальмовує. Чекає, коли я від'їду? Точно! Тільки-но моя «Ладуся» набирає

швидкість — і він за мною. Як і вчора. Завертаю в бокову вуличку — він туди саме, виїжджаю на центральну — чипить ззаду, як реп'ях на штанях. Ну чого тобі треба? Чого?!

— Біжимо, дівчинко! Покажемо цій сірій черепазі, як ми з тобою вміємо бігати!

Витискую з машини всі її кінські сили, спритно просковзую крізь вечірні затори міського транспорту, хвацько обганяю жовтого рахітного довгожителя «запорожця», синю «таврію», трохи потерту блакитну чеську «шкоду», статечну чорну «волгу», схожу на обважнілу на дефіцитних харчах жінку совкового партійного боса, навіть екзотичну японську «тойоту», що слухняно пригальмувала перед світлофором.

— Біжи, моя дівчинко! Біжи! Біжи! Лети стрілою! Розігни свої заляклі за день коліщатка! Нарешті ми з тобою вільні!

Воля — поняття відносне. Сьогодні вона — у благословенній тиші тридцяти трьох квадратів «хрущовки». Тільки там, у моїй маленькій фортеці, захищеній серед інших сімдесяти дев'яти «шпаківень», за зачиненими на два замки дверима, можна розслабитися: ходити в чому завгодно, робити що заманеться, слухати що на душу ляже. Хутчіше! Хутчіше! Хутчіше!

Роблю круті віражі — вирулюю то ліворуч, то праворуч, минаю свій будинок, завертаю у двір навпроти, вилітаю ним на центральну дорогу, їду у зворотний бік, за квартал повертаю праворуч, ще раз праворуч, і знову опиняюся на своїй вулиці. «Жигулика» нема. Ось так! Удруте його таємничий кермувальник спіймав облизня. Такий пригальмований телепень? Чи погано орієнтується в цьому мікрорайоні, бо «нетутейший»?

Звідки б він не був, та якщо ще раз причепиться і буде пихтіти за мною... Доведеться попросити міліцію, щоб розібралася. Ні, заяви я писати не буду — потім мороки не

обберешся. Ми підемо іншим шляхом. До редакції щотижня заходить їхній працівник пресцентру — приносить інформацію про останні події на «лінії міліцейського фронту». Попрошу, хай перевірить, що то за машина. Він давно й безнадійно заграє зі мною, тож не відмовить. Тільки треба номери записати. Наступного разу запишу, аякже. А ще б краще, якби того наступного разу не було, якби набридливий «жигулик» більше не муляв мої втомлені за день ясні очі. Хтозна, чого він мене переслідує, що в його поганяйла на думці.

Після вечірньої гонки адреналін у крові різко спадає. Натомість раптово навалюється втома — руки сповзають з керма, ноги наче свинцем налиті, до шкіри якісь холодні павутинки липнуть, аж хочеться їх віддерти й відкинути. Нерви. Даються взнаки цілоденна метушня, поспіх та ще ця швидка їзда з переслідуванням і порушенням правил руху. Зараз усе гарненько змию під душем. Зараз... Ще всього-на-всього кілька хвилин — і я у своїй фортеці. А тоді зварганю нашвидкуруч якусь кашу-малашу, вип'ю горнятко зеленого чаю з ясином, поставлю платівку «бітлів», упаду на канапу і полечу на ній аж на сьоме небо.

А коли повернуся... Що я робитиму, коли повернуся із сьомого неба? Хм... Є ж ще шість. Приляжу, скажімо, на п'ятому чи третьому, візьму з полиці томик Володимира Короткевича. Планувала ще в минулі вихідні перечитати «Дике полювання короля Стаха». Але субота й неділя впали нещасною жертвою конкурсу юних обдаровань музичних шкіл у міському Палаці культури. Тільки-но в п'ятницю переступила поріг квартири, а назустріч уже розпачливе телефонне волення Вікторію. І як він так точно вирахував, коли я дістануся додому? «Виручай, Енно! Рятуй, дорогесенька! Удень якось геть із голови вилетіло — такий шарварок до самого вечора був... А зараз усі вже розбіглися, роз'їхалися, нікого

спіймати не можу. Шеф вимагає... Ти ж знаєш, що його Євеліна в музичній школі вчиться... І нібито на призове місце в цьому конкурсі піаністів претендує... Піди, кицюню, — посидь, послухай, розслабся. Ти ж любиш музику, і тобі все одно нічим зайнятися... Розширену текстівочку і фото переможців — тільки й усього... У тебе ж і фотик є».

Щоб його п'яна качка копнула, того Вікторіо! Іноді мені здається, що він спеціально забуває сказати щось удень, щоб контролювати мене ввечері: о котрій годині я повертаюся додому, чи нікуди дорогою не завертаю, чи не маю якихось особливих планів на вихідні. Але сьогодні — дзуськи! Дзуськи, шановний Вікторе Георгійовичу! Дідька лисого ти мене почуєш, тореро газетної кориди! За кілька хвилин я вимкну телефон і розпочну сеанс дводенного усамітнення. Усамітнення — ось справжнє блаженство.

Стоп! Блаженство відкладається. Принаймні на сьогодні. З лавочки біля дверей під'їзду стрімко зривається і мало не падає під колеса «Лади» якась підозріло знайома незнайомка. Та це ж... Єва!

2

Єва так змінила свій імідж, що відразу й не впізнаєш: на голові вже не височіє каштанова «бабетта», схожа на круглу замкову вежу й більша за саму Євину макітерку, — тепер волосся, витравлене хімією до кольору осінньої соломи, вільно спадає на плечі. Новий теракотовий плащик із комірцем-стійкою розстібнутий, рожева косиночка одним хвостиком кокетливо визирає з-під комірка, туфлі-«човники» елегантно плывуть по асфальту. Руки розкинуті для обіймів, усмішка аж до вух.

— Енночко! Як я тобі? — вона повертається на всі боки, підносить над головою праву руку, крутить головою, енергійно вихляє стегнами, ніби збирається затанцювати румбу.

— Супер!

— Чесно-чесно?

— Щоб я із цього місця не зійшла!

— А колір волосся? Я часом не передала куті меду? Не надто вибілила? — у Євиних очах тривожно плюскаються дві срібні рибинки.

— Саме те, що треба, — заспокоюю полохливих рибок.

— Ура! А я прийшла рятувати тебе від самотності! Це ж ненормально, це просто неприпустимо так довго бути наодинці з кактусами! Із цим уже треба щось робити!

Зітхаю і покійно даю себе обійняти. Цмокаю Єву в пухкеньку щоку, вдихаю потрійну дозу подарованих нещодавно мною ж «Шанель номер п'ять». Підіймаємось на третій поверх. Прощавайте, «бітли», пробачте, дорога пані Яновська з Болотяних Ялин! Зачекай трохи, сьоме небо!

— Ти чого така кисла? — допитується Єва. — Стомилася? Казала ж тобі, кидай ту газету. Або оголоси меморандум про свої права. Пропадаєш по двадцять годин на добу. І за що? За якісь нещасні копійки!

— Мені вистачає, — намагаюся заспокоїти Єву.

— Не сміши! — не піддається вона. — Платня куца та ще й жоднісінького презенту, щоб її доточити. А я от сьогодні уважила одного хроніка — він уже другий тиждень ходить у фізкабінет на озокерит, кісточки свої ревматичні прогрівати — дістала йому «на особливе прохання» пакуваннячко югославського вольтарену. І ось знак подяки — коробка чорносливу в шоколаді. Ням-нямчики! Зараз ми пустимо її в розхід із чаєм. Сподіваюся, що чай у тебе є?

ЗМІСТ

ЕННА

Частина перша. Енна	5
Частина друга. Ірис	62
Частина третя. Ірина	162
Частина четверта. Даник	217

ДОЖИТИ ДО ВЕСНИ

Частина перша. «Червона панна» в тенетах «павука», або Життя як детектив	249
Частина друга. Єва з яблуком, або Життя як драма	350
Частина третя. І знову їй явилася любов, або Життя як перезавантаження	429